

SZEMLÉR FERENC

BÚVÓPATAK

Anyám szava, ölelő, lágy meleg szó,
mennyit hallgattalak! ...
Hová tűntél, mint visszafojtott jajszó,
mint gyors búvópatak?

Csak messziről, sötét üregek mélyén
hallom komor zenéd,
amint zuhogsz az évek meredélyén.
Felszínre érsz-e még?

Vized mind mélyebb, már-már észrevétlen
medrekben hömpölyög,
tán lassul is a haldokló sötétben,
fojtják kemény rögök.

Úgy hallgatom fülem a földre tartva,
mint ki akármí jelt
kiván és lassan búra fordul ajka,
ha senkisémet felelt.

Ki is felelne? Néha félve nézek
körül, a népözönt
vigyázom s benne elhaló zenédet,
ha van ki rámköszönt:

Vajjon ki torkán buggyansz újra napra,
mint szertelövelő
forrás, mi forró, csillámló szavakra
robbanva tör elő!

Egy szó legyen, egy dallam töredéke,
káromlás, vad szitok,
de jel, hogy él a mélység üregébe
rejtőzött áramod! ...

Hallom-e még? ... s te hallod-e kis ember,
lánykám, ki a sötét
sarokból nézed forró figyelemmel
apád borús szemét.

S egy szóra vársz, mi megtöri a csendet,
úgy vársz, akárcsak én,
némán s ijedten, mert az éj közelget
a felhők peremén.

Lámpát gyújtok hát s látom: a leányka
megörvendett neki,
a fény felé néz, azt motyogja „...ámpa!”
s magyarul mondja ki.

TAMÁSI ÁRON

RAKODÓ HIVATAL

I.

A zsidónak jólmenő szállítási vállalata van a főtéren, „Herkules” a firmája. Két hatalmas vas-szekere van s egy hurcolkodáshoz szükséges hámbár-szekere. S hozzá nyolc lova, hogy örökké legyen egy pár, amelyik pihenjen. Az irodában három tisztviselő dolgozik s egy gépirókisasszony, künn a forgalomban pedig három kocsis és három emelő ember.

Az egyik emelő s éppen az, amelyik legjobban emelt, sérvet kapott a tegnapelőtt. El kellett bocsátani rögtön s a következő nap hirdetni új ember után.

Reggel van.

A kémények gyúrnak a füstöt. A vonatok zakatolnak, némelyik füttyül is. A terménypiac nyüzsgő, mint a boj és morajlik, mint a vulkán. A szolgáltatók dinnyét és mindenféle főzeléket cipelnek, nunt a mesebeli hangyák. Az inasok csintalanul öntözik a járdát, melyen sok fiatal leány és táskás ember aprít.

Csörögnek és zúgnak a redők. Olyan, mint az üzleti mennydörgés.

A „Herkules”-nél ma is meg-előzték a nyitásban a többiekét. Az ajtó zárva van. Ilyenkor nyáron sohasem teszik bé, csak zivatar idején.

Alig telik belé tíz perc, egy fiatalember különös figyelemmel vizsgálja a firmát. Vékony és fiatal. Amolyan falusi termék, aki ruházódásával és mindenével városinak akarja mutatni magát. A cégfeliratot is sokáig betűzi. Végre elszánja magát és bemejti.

— Jó reggelt! — köszön románul. — Itt van a főnök úr?

A könyvelő keservesen töri neki a nyelvet:

— Mindjárt jön. Maga mit akar?

A ficsur egy lepedő-újságot húz a zsebéből elé, sokáig kotorász benne, majd odabök az ujjával egy hirdetésre és így szól:

— Itt van!

A könyvelő beviszi a főnök szobájába, leülteti egy feketevásznas diványra és otthagyja nyomban. A fiú sandítva néz utána, majd a szobát kezdi szemügyre venni. Lapulva jár a szeme. Szorong és gyanuval van teli. Fél, mint a fene, de nem meri magának bevallani. Mindent megnéz, de keveset lát. Legjobban a földgömb tetszik neki, amelyik ott uralkodik a zsidó asztalán. Szeretné egy kicsit megfogni, egy cseppet meg is forgatni, de nem meri. Félig feláll és úgy kukucskálja. A mozdulat bátrabbá teszi és egészen odamegy. Szemléli, csodálkozik és gondolkodik. Eszébe jut, hogy ott-hon is volt egy ilyen az iskolában s azon rajta volt Bukarest is! A tanító úr mindig megmutatta, valahányszor elforgatta nekik.

— Románia fővárosa Bukarest... — mondja és mondja ismét.

Betegesen kínozza a kíváncsiság, hogy vajjon ezen is rajta van-e? Végre elszánja magát, körülnéz és forgatni kezdi. Kigyúl az arca, az ujjaiiban tüzet érez és úgy keresi. Végre megtalálja, röhhög egyet örömeiben és visszaül. Most nem úgy ül, mint azelőtt.